

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Інститут журналістики

ПОГОДЖЕНО

Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи

 О.Б. Жильцов
« » 2018 р.

ПРОГРАМА

комплексного кваліфікаційного екзамену

для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»
напряму підготовки 6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія
галузі знань 0201 Культура

Затверджено

на засіданні кафедри
бібліотекознавства та інформології
протокол від 22.02.2018 р. № 7

Завідувач кафедри

О.В. Воскобойнікова-Гузєва

Київ – 2018

ЗМІСТ

Вступ

1. Загальні вимоги до атестації
2. Етапи та загальний зміст комплексного кваліфікаційного екзамену
3. Організація діагностики якості підготовки (атестація)
4. Критерії оцінювання якості підготовки
5. Методичне забезпечення атестації

Список рекомендованої літератури

ВСТУП

Професійна підготовка фахівця – це формування розвиненої, компетентної, здатної швидко адаптуватися до динамічних умов діяльності особистості, яке базується на удосконаленні змісту й технологій навчання студента.

Комплексний екзамен з книгознавства, бібліотекознавства і бібліографознавства є важливим завершальним етапом у підготовці фахівця. Мета цього іспиту полягає не лише у перевірці знань випускників, їх готовності до практичної діяльності за спеціальністю, але й у стимулюванні їх подальшого саморозвитку й самовдосконалення. Планомірна самотійна робота студентів, особливо під час підготовки до комплексного екзамену, допомагає систематизувати та актуалізувати, глибше осмислити і закріпити знання, отримані в процесі вивчення тієї чи іншої дисципліни.

На комплексний екзамен виносяться основні питання з сучасних проблем книгознавства, бібліотекознавства і бібліографознавства, аналітико-синтетичного опрацювання документів, бібліотечного менеджменту і маркетингу, бібліотечно-інформаційного обслуговування читачів. Це дасть змогу перевірити рівень підготовки майбутніх бібліотекарів-бібліографів, виявити їхнє вміння самотійно вдосконалювати свої знання, орієнтуватися у швидкому потоці наукової інформації з комплексу актуальних питань бібліотечно-інформаційної діяльності в Україні та світі.

Екзамен повинен виявити, якою мірою майбутні фахівці бібліотечно-інформаційної галузі опанували основні розділи таких наук як книгознавство, бібліотекознавство і бібліографознавство, наскільки глибоко усвідомили основні процеси і методи аналітико-синтетичного опрацювання документів, бібліотечного менеджменту і маркетингу, засвоїли теоретичні та прикладні основи формування й розвитку системи бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів бібліотек.

У системі підготовки майбутнього бібліотекаря-бібліографа важливе місце посідає «Книгознавство», що визначає зміст, принципи, методи і прийоми дослідження книжкової культури людства, шляхи й закономірності розвитку сучасних книговидавничих процесів, обумовлює формування умінь і навичок, що забезпечують формування інформаційно-комунікативної компетентності студентів, виховання високого рівня інформаційної культури.

У підготовці фахівців бібліотечно-інформаційної галузі безперечна важливість бібліотекознавчих та бібліографознавчих дисциплін, що обумовлює винесення їх на комплексні екзамени, що є завершальним етапом у підготовці майбутнього бібліотекаря-бібліографа, засобом перевірки його знань і виявлення рівня сформованості умінь і навичок та готовності до самотійної роботи в бібліотеці, інформаційному центрі, архіві тощо. На комплексному екзамені студент-випускник має виявити знання, вміння та навички з теоретичних і практичних питань бібліотекознавства та бібліографознавства.

Навчальному курсу «Аналітико-синтетичне опрацювання документів» належить одне з найважливіших місць з-поміж дисциплін, що вивчаються при

підготовці бібліотекарів-бібліографів та інформаційних аналітиків у вищих навчальних закладах України. Програма екзамену охоплює матеріал, пов'язаний з вивченням основних етапів розвитку теорії та практики бібліографічного опису, процесів анотування та реферування.

Важливою складовою сучасної управлінської підготовки майбутнього бібліотекаря-бібліографа є курс з бібліотечного менеджменту та маркетингу, у межах якого конкретизуються теоретичні та практичні знання студентів з методик стратегічного планування, аналізу бібліотечно-інформаційної діяльності, маркетингових підходів до розвитку продуктів і послуг бібліотек, інформаційних центрів, архівів.

Особливе місце в системі дисциплін навчального плану підготовки бібліотекаря-бібліографа займає курс «Бібліотечно-інформаційне обслуговування читачів», орієнтований на системний підхід до розвитку форм і методів стаціонарного та віддаленого інформаційного обслуговування користувачів бібліотек, особливості роботи із різними віковими категоріями, використання різноманітних форм освітньої, просвітницької, інформаційної роботи.

На комплексний екзамен виносяться питання, найбільш важливі для виявлення рівня теоретичної та методичної компетенції майбутнього бібліотекаря-бібліографа.

Програма покликана надати допомогу студентам при підготовці до екзамену: визначити та систематизувати зміст комплексу вищеназаних дисциплін, виділити стрижневі питання й акцентувати на них увагу, тим самим забезпечивши систематизацію матеріалу і можливість самоконтролю.

З метою підвищення ефективності програми як навчально-методичного документа до неї також включені списки рекомендованої літератури.

У програмі не названі практичні уміння, якими має володіти студент, адже такою перевіркою випускника була бібліотечна практика. На комплексному іспиті оцінка сформованості вмінь проводиться опосередковано, критерії її визначення – правильність уявлень студента про функціональний характер того чи іншого вміння, його роль в організації бібліотечно-інформаційної діяльності.

Рекомендована програма складена з урахуванням вимог, що висуваються до студентів на випускному екзамені, з метою виявлення різнобічних і глибоких знань з циклу фахових дисциплін.

Комплексний екзамен для студентів спеціальності 6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія галузі знань 0201 Культура (ОКР «бакалавр», денна форма навчання) проводиться в усній формі.

Випускник повинен засвідчити уміння застосовувати набуті знання на практиці, розкривати закономірності еволюції основних фахових понять і категорій з умінням виокремити етапи тих чи інших наукових парадигм.

Розділ 1. Загальні вимоги до атестації

1.1. Атестація випускників за напрямом підготовки 6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія галузі знань 0201 Культура здійснюється за допомогою засобів об'єктивного контролю ступеня

досягнення цілей освітньо-професійної підготовки.

1.2. Атестація здійснюється на підставі оцінки рівня професійних знань, умінь та навичок випускників, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою бакалавра галузі знань 0201 Культура за напрямом підготовки 6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія, з використанням загальнокомплексних методів комплексної діагностики: складання комплексного екзамену з книгознавства, бібліотекознавства і бібліографознавства та комплексного екзамену зі спеціалізації.

1.3. Інформаційною базою, на підставі якої формуються засоби об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки, є змістовні модулі дисциплін.

1.4. Атестація якості підготовки бакалавра з галузі знань 0201 Культура за напрямом підготовки 6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія щодо встановлення фактичної відповідності рівня освітньої підготовки вимогам ОКХ здійснюється після виконання студентами навчального плану у повному обсязі Екзаменаційною комісією вищого навчального закладу з цього фаху. Голову ЕК затверджує Вчена рада Університету.

Діагностика якості підготовки бакалаврів здійснюється під час атестації бакалаврів у терміни, що передбачені навчальним планом.

Розділ 2. Етапи та загальний зміст комплексного кваліфікаційного екзамену

2.1. Комплексний кваліфікаційний екзамен, що передбачає виконання певних атестаційних кваліфікаційних завдань, є адекватною формою кваліфікаційних випробувань, яка об'єктивно і надійно визначає рівень освітньої та професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів, оцінювання ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки студентів відповідно до об'єктивних критеріїв.

Зміст теоретичних і практичних питань і завдань, що виносяться на екзамен, орієнтується на діагностику рівня опанування бакалавром професійних компетенцій, що визначені у галузевому стандарті «СВО ОКХ Київського університету імені Бориса Грінченка. Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра».

Дисципліни, що виносяться на комплексну атестацію

№ з/п	Шифр навчальної дисципліни за ОПП	Дисципліна, що виносяться на комплексну атестацію
1	2	3
1	ПН.09	КНИГОЗНАВСТВО
2	ПН.10	БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО
3	ПН.11	БІБЛІОГРАФОЗНАВСТВО
4	ПП.06	АНАЛІТИКО-СИНТЕТИЧНА ОБРОБКА ДОКУМЕНТІВ
5	ПП.07	БІБЛІОТЕЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ І МАРКЕТИНГ
6	ПП.08	БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ

2.2 На основі узагальнених завдань випусковими кафедрами вищого навчального закладу за напрямом підготовки створюються екзаменаційні білети.

Комплексний екзамен з фахових дисциплін бакалаври складають за розробленими і затвердженими на відповідних кафедрах екзаменаційними білетами, до яких увійшли питання, спрямовані на виявлення у студентів загальнотеоретичних знань, вміння застосовувати інтегровані знання програмового матеріалу при вирішенні практичних завдань, власної думки та особистісного ставлення. Питання екзаменаційних білетів, що охоплювали увесь зміст програми з дисциплін, мають не тільки репродуктивний, а й проблемно-пошуковий характер.

Комплексний кваліфікаційний екзамен з фахових дисциплін*Зразок білета комплексного кваліфікаційного екзамену*

1. Бібліотечний соціальний інститут.
2. Проаналізувати відповідність системи видань національної бібліографії України рекомендаціям Міжнародної конференції з національних бібліографічних служб (Копенгаген, 1998 р.).
3. Заповнити матрицю для розробки стратегічного плану.

Питання екзаменаційних білетів орієнтовані на перевірку системи знань випускника та його вміння чітко будувати свою відповідь із використанням належної кількості фактів й аргументів, оперуванням відповідним ілюстративним матеріалом для доведення висловленого. Білет містить одне теоретичне питання з комплексу дисциплін, одне аналітичне питання з комплексу дисциплін, одне практичне питання (завдання).

Орієнтовні питання з дисциплін, винесених на атестацію

Теоретичні питання

1. Проаналізувати роль і місце книгознавства в системі наук документно-соціального циклу.
2. Проаналізувати основні етапи розвитку книгознавчої думки в Україні.
3. Проаналізувати сучасний стан книгознавчих досліджень в Україні.
4. Розкрити систему законодавчого забезпечення книговидавничої справи.
5. Проаналізувати напрями розвитку та здобутки української книгознавчої думки у 20-30-х роках ХХ ст.
6. Покажіть місце бібліотипології у системі наук про книгу.
7. Обґрунтувати теоретичні засади видавничої справи як галузі книгознавства
8. Проаналізувати роль і місце бібліотекознавства в системі наук документно-соціального циклу.
9. Проаналізувати сучасний стан бібліотекознавчих досліджень в Україні.
10. Розкрити форми і напрями міжнародного бібліотечного співробітництва.
11. Охарактеризувати сучасні концепції бібліотеки як соціального інституту.
12. Охарактеризувати основні елементи бібліотеки як системи. Розкрити функції сучасної бібліотеки.
13. Охарактеризувати поняття, структуру та функції бібліотечної системи України.
14. Розкрити термін «бібліографія» та історичний розвиток його значень.
15. Проаналізувати видову характеристику, історію розвитку та сучасний стан національної бібліографії.
16. Охарактеризувати види бібліографії.
17. Охарактеризувати об'єкт, предмет і структуру бібліографознавства.

18. Проаналізувати види аналітико-синтетичного опрацювання документів.
19. Розкрити зміст основних етапів розвитку теорії та практики бібліографічного опису
20. Описати загальні правила та особливості складання бібліографічного опису.
21. Охарактеризувати зміст та призначення однорівневого, багаторівневого та аналітичного бібліографічних описів.
22. Проаналізувати етапи формування концепції бібліотечного менеджменту. Розкрити об'єкт і предмет бібліотечного менеджменту як наукової дисципліни.
23. Розкрити сутність і значення стратегічного планування бібліотечної діяльності. Охарактеризувати основні етапи розробки і компоненти реалізації стратегічного плану.
24. Розкрити значення концепції «персонал-стратегії» для управління персоналом бібліотеки.
25. Розкрити особливості використання маркетингових принципів і інструментарію в практиці управління сучасною бібліотекою.
26. Розкрити процес маркетингового дослідження у бібліотеці, його завдання та основні етапи.
27. Проаналізувати мету, ресурси і технологію системи бібліотечно-інформаційного обслуговування.
28. Розкрити специфіку інформаційно-бібліотечного обслуговування користувачів з особливими потребами.
29. Розкрити завдання, зміст та види бібліографічного обслуговування.
30. Проаналізувати поняття, класифікацію та номенклатуру бібліотечних послуг (з досвіду роботи вітчизняних та зарубіжних бібліотек).

Аналітичні питання

1. Охарактеризувати бібліотекознавчий, бібліографічний, книгознавчий етапи розвитку науки про книгу.
2. Охарактеризувати законодавчі акти України з точки зору відображення в них суспільної ролі книги.
3. Проаналізувати видову характеристику, історію розвитку та сучасний стан національної бібліографії.
4. Охарактеризувати державну політику України в галузі книговидання.
5. Проаналізувати українські книгознавчі періодичні видання.
6. Охарактеризувати стан забезпеченості населення бібліотечною мережею в Україні на сучасному етапі.

7. Дати характеристику еволюції поглядів бібліотекознавців на проблеми класифікації і типологізації бібліотек.
8. Розкрити стан правового забезпечення бібліотечно-інформаційної діяльності в Україні.
9. Порівняти основні положення Кодексу етики ІФЛА для бібліотекарів і Кодексу етики бібліотекаря (Україна).
10. Розкрити зміст кваліфікаційної характеристики бібліотекаря.
11. Проаналізувати кваліфікаційну характеристику бібліографа.
12. Проаналізувати діяльність провідних бібліографічних центрів в Україні.
13. Охарактеризувати діяльність Книжкової палати імені Івана Федорова як національного бібліографічного агентства України.
14. Проаналізувати відповідність системи видань національної бібліографії України рекомендаціям Міжнародної конференції з національних бібліографічних служб (Копенгаген, 1998 р.).
15. Охарактеризувати фахову бібліотечну періодику.
16. Охарактеризувати використання АСОД в інформаційно-аналітичній діяльності інформаційних центрів та установ.
17. Охарактеризувати поняття та призначення бібліографічного опису.
18. Здійснити порівняльну характеристику довідкової та рекомендаційної анотації.
19. Характеристика рекомендаційної анотації. Проблемна анотація як різновид рекомендаційної.
20. Охарактеризувати передумови та основні тенденції розвитку реферування: вітчизняний та зарубіжний досвід.
21. Охарактеризувати призначення та структуру УДК.
22. Проаналізувати призначення та структуру ББК.
23. Охарактеризувати джерела правової регламентації вітчизняної бібліотечно-інформаційної діяльності. Сучасна українська бібліотека як суб'єкт права.
24. Контроль як функція управління бібліотечною діяльністю: значення контролю в сучасному управлінні, види та процеси контролю.
25. Сформулювати зміст SWOT-аналізу для управління бібліотечною діяльністю.
26. Охарактеризувати інформаційне забезпечення управління бібліотекою: види управлінської інформації, комунікативні процеси і їх організація.
27. Охарактеризувати особливості технології бібліотечного обслуговування в різних структурних підрозділах бібліотеки.

28. Визначити технологію індивідуального обслуговування користувачів

29. Охарактеризувати комплексні методи масової роботи у бібліотеці.

30. Охарактеризувати методику та особливості організації обслуговування дітей та юнацтва.

Зразок практичного завдання

1. Дати типо-видову характеристику конкретної бібліотеки.

2. Визначити особливості бібліотечних продуктів та послуг на прикладі публічної бібліотеки

3. Дати типо-видову характеристику бібліографічного посібника.

4. Дати загальну характеристику методів бібліографування у бібліографічному посібнику.

5. Скласти однорівневий бібліографічний опис документів (книги) одного автора.

6. Скласти однорівневий бібліографічний опис документів (книги) двох авторів.

7. Скласти однорівневий бібліографічний опис документів (книги) трьох авторів.

8. Скласти однорівневий бібліографічний опис документів (книги) чотирьох авторів.

9. Скласти однорівневий бібліографічний опис книги колективного автора.

10. Скласти однорівневий бібліографічний опис словника або іншого довідкового видання.

11. Скласти однорівневий бібліографічний опис окремого тому багатотомного видання.

12. Скласти багаторівневий бібліографічний опис на багатотомне видання.

13. Скласти багаторівневий бібліографічний опис окремих номерів (випусків) серіального видання.

14. Скласти аналітичний бібліографічний опис із книги або іншого разового видання.

15. Скласти аналітичний бібліографічний опис окремого твору із книги.

16. Скласти аналітичний бібліографічний опис окремої статті із збірки.

17. Скласти аналітичний бібліографічний опис періодичного видання (статті із газети).

18. Скласти аналітичний бібліографічний опис серіального видання (статті із журналу).
19. Скласти довідкову анотацію.
20. Скласти рекомендаційну анотацію.
21. Скласти групову анотацію.
22. Скласти реферат на книгу за формалізованою методикою.
23. Заповнити матрицю для визначення місії бібліотеки.
24. Заповнити матрицю для розробки стратегічного плану.
25. Розробити рекламну листівку про бібліотеку (бібліотечну послугу).
26. Підготувати прес-реліз про навчальний семінар у бібліотеці.
27. Скласти структурний план організації читацько-глядацької конференції.
28. Скласти структурний план організації презентації книги.
29. Здійснити аналіз друкованих видань, їх типізація і класифікація.
30. Аналіз художнього оформлення друкованого видання.

Організація діагностики якості підготовки

6.1. Порядок створення і робота екзаменаційної комісії

Екзаменаційна комісія створюється щорічно для проведення атестації – комплексних екзаменів і захисту кваліфікаційних робіт та діє протягом календарного року як єдина для денної, заочної форм навчання та екстернату з кожної спеціальності.

До складу комісії входять викладачі випускаючих та профільних кафедр, провідні фахівці. Персональний склад ЕК затверджується ректором не пізніше ніж за місяць до початку роботи.

Графік роботи комісії затверджується ректором.

Захист кваліфікаційних робіт проводиться на відкритому засіданні ЕК за участю не менше половини її складу при обов'язковій присутності голови.

Регламент засідань ЕК встановлює її голова.

Рішення ЕК про оцінку кваліфікаційної роботи, а також про присвоєння випускнику освітнього рівня та кваліфікації, видачу йому документа про освіту і кваліфікацію приймається на закритому засіданні відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у засіданні. Голос голови ЕК є вирішальним при однаковій кількості голосів.

Засідання ЕК протоколюються. У протоколи вносяться:

- оцінки складання комплексного кваліфікаційного екзамену;
- запитання до випускника з боку членів та голови ЕК;
- окремі думки членів ЕК;
- здобути освітній рівень і кваліфікація;

- назва документа про освіту і кваліфікацію (з відзнакою чи без відзнаки), який видається випускнику;
- інші відомості.

Протоколи підписують голова та члени ЕК, які брали участь у засіданні.

Після закінчення роботи ЕК голова складає звіт та подає його до навчального відділу. У звіті аналізується актуальність тематики, якість виконання кваліфікаційних робіт, уміння випускників застосовувати знання при вирішенні виробничих проблемних ситуацій, недоліки в підготовці, рекомендації щодо вдосконалення навчального процесу.

Звіти голів ЕК і результати комплексної атестації обговорюються на засіданні ради Інституту.

Критерії оцінювання якості підготовки

Професійна підготовка фахівця – це формування розвиненої, компетентної, здатної швидко адаптуватися до динамічних умов діяльності особистості на основі удосконалення змісту й технологій навчання студента. На комплексну атестацію винесено основні питання з фахових дисциплін, що дасть змогу перевірити стан підготовки майбутніх бібліотекарів-бібліографів, виявити їхнє вміння самостійно поповнювати свої знання, орієнтуватися у швидкому потоці наукової інформації з питань літературознавства, мовознавства та спеціалізації.

При узагальненні оцінювання відповідей на екзамені та оцінюванні бакалаврської роботи члени комісії користуються такими вимогами й критеріями:

Підсумкова кількість балів (max – 100)	За національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Критерії оцінювання
90-100	відмінно	A	оцінка “відмінно” виставляється за глибокі логічні, аргуменовані знання навчального матеріалу, з використанням основних і додаткових рекомендованих джерел, оперуванням відповідним ілюстративним матеріалом для доведення висловленого. Студент вільно володіє спеціальною термінологією, правильно застосовує теоретичні знання з різних дисциплін для розв’язання практичних завдань; уміє розробляти методiku вирішення дослідницьких проблем, використовуючи при цьому досягнення теорії, історії книгознавства, бібліотекознавства та бібліографознавства, новітні інформаційні технології для вирішення

			практичних завдань бібліотечно-інформаційно галузі. Припускається 2-3 неточності у викладенні матеріалу, які не призводять до помилкових висновків і рішень.
82-89 75-81	добре добре	В С	Оцінку «добре» отримує студент, який достатньо розкриває основний зміст теоретичних питань, володіє навичками аналізу на основі логічних аргументів та перевірених фактів, науково-дослідними методами відповідно фахового спрямування; правильно використовує професійну термінологію, не допускає у відповіді грубих помилок; можливі 1-2 неточності у використанні спеціальної термінології, несуттєві помилки у висновках, узагальненнях, які не спотворюють зміст відповіді.
66-74 60-65	задовільно задовільно	Д Е	оцінку “задовільно” отримує студент, який в основному правильно відповідає на питання, але викладає матеріал неповно, не завжди послідовно; відчуває певні труднощі у застосуванні теоретичного матеріалу для виконання практичних завдань; помиляється в застосуванні професійної термінології
35-59	незадовільно з правом повторного складання при поновленні на ДЕК	FX	оцінку “незадовільно” отримує студент, який не може розкрити основний зміст теоретичних питань, не володіє навичками застосування набутих знань для виконання практичних завдань; не володіє професійною термінологією; допускає грубі помилки в остаточних висновках.

Набуті знання та вміння оцінюються за **критеріями**:

За кожне теоретичне питання випускник може максимально отримати 40 балів, за аналітичне – 30, за практичне – 30 балів.

Перше теоретичне питання Здатність продемонструвати сучасне уявлення про масову комунікацію в інформаційному суспільстві; знання щодо правових норм, законодавчих установок в бібліотечно-інформаційній галузі; знання процесів розвитку та функціонування українських та зарубіжних бібліотек. Оцінка знань випускників з дисциплін книгознавства, бібліотекознавства, бібліографознавства є комплексною, становить еквівалент усієї сукупності теоретичних відомостей, умінь і навичок, набутих у процесі вивчення зазначених курсів.

35-40 балів – випускник дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми, демонструє знання теорії та історії книгознавства, бібліотекознавства, бібліографознавства, специфічних особливостей термінологічного апарату та прийомів конкретних методів,

управління персоналом бібліотеки: значення концепції «персонал-стратегії»; формування і розвиток трудових ресурсів бібліотек; спроможність мислити нестандартно, використовувати адекватні технології та моделі для створення комунікативних дискурсів, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу, аналізувати глобальні інформаційно-бібліотечні процеси з точки зору їх ефективності, якості, суспільної значимості, давати об'єктивну оцінку діяльності бібліотек. Випускник вільно оперує бібліотечною та бібліографічною термінологією, характеризує функції, структуру різних типів і видів бібліотек, формує цілісні концепції осмислення явищ інформаційного простору.

25-34 бали – випускник правильно і майже в достатньому обсязі дає відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з дисциплін, визначає історичні, соціально-економічні, культурні передумови виникнення книги і бібліотеки; основні принципи і концепції розвитку бібліотечної справи та бібліографічної діяльності; демонструє розуміння традиційних і сучасних видів друку; володіє термінологією в галузі сучасних інформаційних технологій.

15-24 балів – випускник недостатньо орієнтується в матеріалі, поверхово розуміє структуру інформаційно-бібліотечних процесів, основні принципи і концепції розвитку бібліотечної справи; недостатньо володіє бібліотечною та бібліографічною термінологією; не може дати прогностичну оцінку перспектив розвитку бібліотечної та книговидавничої діяльності в умовах інформаційного середовища.

1-14 балів – випускник не може викласти зміст питання, погано орієнтується у навчальному матеріалі, не вміє на належному рівні оперувати термінологічним та понятійним апаратом. Інколи звучать завчені напам'ять фрази, які випускник не може чітко пояснити; відсутні приклади, допускаються грубі фактичні помилки. Висловлювання студента «не професійні».

Друге аналітичне питання – Здатність охарактеризувати книгознавчі і бібліотекознавчі джерела, типологічні і функціональні особливості бібліотек; сучасні бібліографознавчі концепції; багатоаспектність функцій відділів бібліотек різних типів.

25-30 балів – студент вільно і повно демонструє знання аналітичного матеріалу щодо характеристики виникнення та розвитку бібліотек різних країн світу і України, аналізує діяльність міжнародних організацій в галузі бібліотекознавства; характеризує компонентну структуру практичної бібліографічної діяльності: суб'єкти, об'єкти, процеси, засоби та результати; основні напрями, зміст і форми інформаційного забезпечення книговидання; виявляє творчі здібності в опрацюванні поставленої проблеми; уміє встановлювати міжпредметні зв'язки, грамотно коментувати питання.

20-24 бали – студент засвідчує високий рівень осмислення аналітичного матеріалу, спроможний логічно, аргументовано, чітко, точно і вільно висловлювати власні думки, не допускає фактичних помилок. Спостерігається

уміння характеризувати основні види джерел з книгознавства та бібліотекознавства, встановлювати системні зв'язки. Мовлення чітке, логічне, хоча допускаються незначні професійні помилки.

15-19 балів – студент досить послідовно і логічно формулює матеріал, проте не може обґрунтувати деякі питання з фахових дисциплін, проявляє поверховість суджень, не вміє пояснити суті конкретних історичних явищ та процесів, не може самостійно визначити специфіку використання засобів інформації, неточно визначаючи причини та наслідки окремих історичних фактів; може навести окремі завчені приклади, проте не завжди точно. У відповіді допускає до 4-х фактичних, 5-ти мовленнєвих помилок.

1-14 балів – відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення поставленого питання, студент допускає істотні помилки у викладенні матеріалу, не володіє професійною термінологією, порушує логіку відповіді, відтворює матеріал на елементарному рівні, називаючи окремі факти. Інколи звучать завчені напам'ять фрази, які випускник не може чітко пояснити.

Третє – практичне завдання.

25-30 балів виставляється за те, що:

випускник повністю оволодів теоретичним матеріалом, логічно і послідовно застосовує його при виконанні практичного завдання; виявляє професійний підхід до вивченого; засвідчує високий рівень вирішення поставлених проблем, аналіз первинних і вторинних джерел, носіїв інформації, оцінюючи нові факти, явища, погляди; при відповіді не допускає професійних помилок.

20-24 бали виставляється за те, що:

студент здатен досить послідовно виконувати практичне завдання, аналізувати бібліотечно-бібліографічні процеси, застосовує набуті знання в стандартних ситуаціях, але не спроможний виконувати завдання, що вимагають застосування регламентованих джерел інформації, методів, способів та засобів її обробки й зберігання; трансформаційних умінь.

15-19 балів виставляється за те, що:

студент не зміг самостійно виконати практичне завдання, його відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення; допускаються грубі фактичні помилки; висловлення спрощене, характеристика визначеного предмета або бібліографічний опис документального джерела містить понад п'ять професійних огріхів.

При оцінюванні відповіді студента члени екзаменаційної комісії керуються такими критеріями:

- правильність, змістовність, аргументованість відповідей;
- уміння проілюструвати теоретичний матеріал власними прикладами;
- уміння застосувати теоретичні знання з різних дисциплін для розв'язання практичних завдань;
- уміння самостійно зробити висновки з наведених фактів;
- володіння нормами літературної мови і культури усної відповіді.

Під час іспиту студент повинен продемонструвати *знання й уміння*.

Студент повинен знати:

- базові теорії, поняття, наукові школи з книгознавства, бібліотекознавства та бібліографознавства, а саме: наукові дослідження сьогодення та знання світового досвіду історії книги, бібліотечної справи, еволюції різних типів і видів бібліотек, знання про теоретико-методологічні, організаційні, технологічні та управлінські засади фахових дисциплін з метою набуття практичних умінь і навичок для майбутньої професійної діяльності;

- законодавчі та нормативно-правові акти з різних галузей суспільного життя: освіта, культура, наука, політика і т. д.; особливості діяльності і розвитку сучасних бібліотечно-інформаційних установ; процесів розвитку фахової комунікації, як складової системи соціальних комунікацій з метою посилення її на інтелектуальний, культурний, правовий, соціально-економічний рівень життєдіяльності суспільства;

- термінологію з книгознавчих і бібліотекознавчих дисциплін в усній та письмовій формах рідною чи іноземними мовами;

- спеціальні функції, пов'язані з розробленням і впровадженням технологічних процесів обробки, систематизації, комплектування, збереження фондів на різних носіях;

- інформаційні технології для вирішення практичних завдань бібліотечно-інформаційної галузі;

- конкретні методи бібліографування документів, анотування та реферування документної інформації, методи систематизації, предметизації та координатного індексування документів;

- основи організаційно-управлінської праці на рівні бібліотеки, підрозділу, видавничої установи, організації;

- основний алгоритм менеджерської діяльності бібліотеки (планування, організація, мотивація, контроль);

- основні компоненти маркетингу бібліотечно-інформаційних продуктів і послуг.

Студент повинен уміти:

– здійснювати організаційне забезпечення бібліотечно-інформаційної діяльності, виконання технологічних процесів кожного виду бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів;

– виконувати управлінські операції планування та звітності, здійснювати контроль за якістю інформаційно-бібліотечного забезпечення користувачів, управління бібліотечними онлайн-сервісами, створення комфортного бібліотечного середовища для відвідувачів;

– дотримуватися норм законодавства у виконанні службових обов'язків;

– застосовувати на різних ділянках бібліотечної роботи методів менеджменту;

– готувати тексти різних видів бібліотечної реклами (в пресі, друковану, рекламу на вулиці і транспорті, радіорекламу, телерекламу);

- формувати громадську думку про бібліотеки;
- на основі стандартних методик складати статистичні та інформаційні звіти, вести облікову документацію;
- створювати умови для підвищення культури персоналу бібліотеки, його безперервної освіти;
- знаходити та використовувати інформацію з інформаційних ресурсів, джерел (електронних, письмових, архівних та усних) до виконання конкретних практичних завдань;
- формувати інформаційні ресурси бібліотек, з використанням новітніх технологій, зокрема електронних продуктів: баз даних, електронних архівів, електронних послуг, з метою створення дистантного обслуговування користувачів;
- користуватись регламентованими джерелами інформації, методами, способами та засобами її обробки й зберігання;
- створювати бібліографічні та інформаційні продукти в традиційній та електронній формі;
- здійснювати всі види пошуку вторинної інформації в інформаційних системах та мережах;
- здійснювати класифікацію документів за різними ознаками;
- планувати, проводити маркетингові дослідження, обробляти їх результати, використовувати результати у практичній діяльності бібліотеки та при розробці стратегії її діяльності;
- формувати документний потік, проводити його аналітико-синтетичну обробку, здійснювати систематизацію та каталогізацію документів, довідково-бібліографічне обслуговування;
- здійснювати традиційно та в автоматизованому режимі обслуговування користувачів в бібліотеках різних типів і видів, у тому числі електронних бібліотеках;
- формувати системи галузевих бібліографічно-інформаційних ресурсів традиційних та електронних;
- визначати класифікаційні індекси на документи, використовуючи класифікаційні таблиці, рубрикатори, класифікатори, тезауруси тощо;
- організувати професійну взаємодію учасників бібліотечної спільноти в обговоренні практичної діяльності бібліотек за допомогою комунікативних засобів.

Методичне забезпечення комплексної атестації

Методичні матеріали мають забезпечити самостійну роботу студента з підготовки до комплексної атестації.

Методичні матеріали розробляються випускаючими кафедрами, розглядаються і затверджуються вченою радою Інституту.

Методичні рекомендації щодо самостійної роботи підготовки студента до комплексної атестації подаються за наступною структурою.

- методичні рекомендації до написання бакалаврських робіт;

- методичні рекомендації до складання комплексного кваліфікаційного екзамену.

Документи про освіту та кваліфікацію

Здобувачі освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр”, які успішно пройшли атестацію, отримують диплом про здобуття відповідного рівня вищої освіти за відповідним напрямом підготовки та кваліфікації бакалавра.

Студентам, які мають не менше 75% відмінних оцінок з усіх навчальних дисциплін і практичної підготовки, оцінки "добре" з інших дисциплін та оцінки "відмінно" за результатами атестації, видається диплом з відзнакою.

Студенти, які отримали незадовільну оцінку при складанні комплексного екзамену або при захисті кваліфікаційної (бакалаврської) роботи, відраховуються з Університету та одержують академічні довідки.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Законодавчі і нормативно-правові документи

1. Конституція України [Електронний ресурс] : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. : Закон України № 254к/96-ВР. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

2. Про бібліотеки і бібліотечну справу [Електронний ресурс] : Закон України від 27.01.1995 р. № 32/95-ВР. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/32/95-вр>.

3. Про інформацію [Електронний ресурс] : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.

4. Про культуру [Електронний ресурс] : Закон України від 14.12.2010 р. № 2778-17. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2778-17>.

5. Библиографическая деятельность. Основные термины и определения : ГОСТ 7.0–84. – Изд. офиц. – Введен 1986–01–01. – Москва : Изд-во стандартов, 1985. – 24 с. – (Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу).

6. Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие правила и требования : (ГОСТ 7.12-93). – Офиц. изд. – Введ. 1995–07–01. – Москва : Изд-во стандартов, 1995. – 17 с. – (Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу) (Межгосударственный стандарт).

7. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : (ГОСТ 7.1–2003, ІДТ) : ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. – Вид. офиц. – Чинний від 2007–07–01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – III, III, 47, [1] с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи) (Національний стандарт України).

8. Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання : (ГОСТ 7.80-2000, IDT) : ДСТУ ГОСТ 7.80:2007. – Вид. офіц. – Чинний від 2008–04–01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2009. – III, III, 7, [1] с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи) (Національний стандарт України).

9. Бібліографічний запис. Скорочення слів і словосполук, поданих іноземними європейськими мовами : (ГОСТ 7.11-2004 (ISO 832:1994), MOD; ISO 832:1994, MOD) : ДСТУ 7093:2009. – Вид. офіц. – Чинний від 2010–04–01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2009. – III, IV, 82 с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи) (Національний стандарт України).

10. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила : (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ) : ДСТУ 3582:2013. – Вид. офіц. – Чинний від 2014–01–01. – Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. – III, 15 с. – (Інформація та документація) (Національний стандарт України).

11. Бібліотечно-інформаційна діяльність. Терміни та визначення : (ДСТУ 7448:2013). – Вид. офіц. – Чинний від 2014–07–01. – Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. – III, 41 с. – (Інформація та документація) (Національний стандарт України).

12. Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення : ДСТУ 2392-94. – Вид. офіц. – Чинний від 1995–01–01. – Київ : Держстандарт України, 1994. – 53 с. – (Національний стандарт України).

13. Реферат и аннотация. Общие требования : (ГОСТ 7.9–95 (ISO 214–76), IDT) : ДСТУ ГОСТ 7.9:2009. – Изд. офиц. – Введ. 2009–12–01. – Минск : Межгос. совет по стандартизации, метрологии и сертификации, 1995. – 11 с. – (Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу) (Межгосударственный стандарт).

КНИГОЗНАВСТВО

Базова

1. Беловицкая А.А. Книговедение. Общее книговедение : учебник / А.А. Беловицкая. – Москва : МГУП, 2007. – 391 с.

2. Низовий М.А. Вступ до книгознавства : навч. посібн. – Київ : Кондор, 2009. – 142 с.

3. Швецова-Водка Г.М. Типологія книги : навч. посіб. для студ. вузів культури і мистец. / Г.М. Швецова-Водка ; Рівн. держ. ін-т культури. – Київ : Книжк. палата України, 1999. – 68 с.

Додаткова

4. Ельников М.П. Книговедение как наука: от шестидесятих к двухтысячным / М.П. Ельников // Книга: Исследования и материалы. – Москва, 2002. – Сб. 80. – С. 17-39.

5. Запаско Я.П. Пам'ятки книжкового мистецтва. Українська рукописна книга / Я. П. Запаско. – Львів : Світ, 1995. – 478 с.

6. Запаско Я.П. Початки українського друкарства / Я.П. Запаско [та ін] ; Львів. акад. мистец., Центр. держ. іст. архів у Львові, Укр. акад. друкарства. – Львів : Центр Європи, 2000. – 221 с. : іл.
7. История книги / О.В. Андреева [и др] ; ред. А.А. Говоров, Т.Г. Куприянова. – Москва : Светотон, 2001. – 400 с.
8. Ісаєвич Я. Українське книгознавство : етапи розвитку / Я.Д. Ісаєвич // Вісн. Львів. ун-ту: Сер. Книгознавство, бібліотекознавство та інформаційні технології. – Львів, 2006. – Вип.1. – С. 7-19.
9. Книга : енциклопедія / редкол. : И.Е. Баренбаум, А.А. Беловицкая, А.А. Говоров и др. – Москва, 1998. – 800 с.
10. Книга в сучасній культурі України : хрестоматія у двох томах. – Т.1. – 2013. – 412 с.
11. Ковальчук Г.І. Книгознавство / Г.І Ковальчук // Спеціальні історичні дисципліни : довідник : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – Київ : Либідь, 2008. – С. 308-316.
12. Ковальчук Г.І. Книжкові пам'ятки як соціокультурне явище / Г.І Ковальчук // Історіографічні та джерелознавчі проблеми історії України. Книга в історії і культурі : [міжвуз. зб. наук. праць] / ред. кол. : А.Г. Болебрух (відп. ред.) [та ін.]. – Дніпропетровськ : вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту, 2012. – С. 28-39.
13. Ковальчук Г.І. Основні напрями діяльності УНІКу / Г.І Ковальчук // Бібл. вісн. – 1996. – № 3. – С. 19–23.
14. Ковальчук Г.І. Репресоване книгознавство (до 90-річчя Українського наукового інституту книгознавства) / Г.І Ковальчук // Вісн. Книжк. палати. – 2012. – №10. – С. 30-33.
15. Ковальчук Г.І. Розвиток теорії книгознавства на сучасному етапі / Г.І Ковальчук // Бібл. вісн. – 2009. – №5. – С.44-53.
16. Ковальчук Г.І. Теорія книгознавства та історія книги на сторінках «Вісника Книжкової палати» / Г.І Ковальчук // Вісн. Книжк. палати. – 2011. – №8. – С. 7-10.
17. Маркова В. Дискусійні проблеми сучасного книгознавства / В. Маркова // Вісн. Книжк. палати. – 2014. – № 10. – С. 38–41.
18. Медведєва В.М. Книга і читання як психофізіологічний і соціокультурний феномен : навч. посіб. / В.М. Медведєва. – Київ, 2001. – 103 с.
19. Огар Е.І. Наука про книгу в Україні на початку ХХ ст. : здобутки і поразки / Е.І. Огар // Поліграфія і видавнича справа. – 2000. – Вип. 36. – С. 161-168.
20. Рац М. Судьба книговедения : функционирование или развитие / М. Рац // Книга. Исследования и материалы. – Москва, 2013. – Вып. 99/І-ІІ. – С. 36-42.
21. Словник книгознавчих термінів : понад 1400 термінів / уклад. В.Я. Буран [та ін.] ; наук. ред. Н.О. Петрова [та ін.]; Книжк. палата України. – Київ, 2003. – 159 с.

22. Соколов А.В. Многомерная структура книговедческого знания / А.В. Соколов // Книга. Исследования и материалы. – Москва, 2013. – Вып. 99/І-ІІ. – С. 36-42.

23. Столяров Ю.Н. Методологические проблемы книговедения / Ю.Н. Столяров // Книга. Исследования и материалы. – Москва, 2013. – Вып. 98/99. – С. 30-48.

24. Тимошенко І.В. Особливості структури загального і спеціального книгознавства / І.В. Тимошенко // Наук. пр. НБУВ. – Київ, 2007. – С.651-659.

25. Швецова-Водка Г.М. Документ і книга в системі соціальних комунікацій / Г.М. Швецова-Водка. – Рівне, 2001. – 438 с.

26. Швецова-Водка Г.М. Розвиток теорії книгознавства у другій половині ХХ століття – на початку ХХІ століття / Г.М. Швецова-Водка // Вісн. Книжк. Палати. – 2013. – №2. – С. 28-31.

БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО

Базова

1. Бібліотекознавство. Теорія, історія, організація діяльності бібліотек : підруч. для вузів / В.О. Ільганаєва, Г.Д. Ковальчук, Т.П. Самійленко та ін. – Харків : Основа, 1993. – 193 с.

2. Карташов Н.С. Общее библиотековедение: учеб. в 2-х ч. / Н.С. Карташов, В.В. Скворцов. – Москва : МГУКИ, 1996-1997. – Ч. 1. Скворцов В.В. Теоретические основы библиотековедения / В.В. Скворцов. – 1996. – 88 с. ; Ч. 2. Карташов Н.С. Общая теория библиотечного дела / Н.С. Карташов. – 1997. – 256 с.

3. Мотульський Р.С. Общее библиотековедение: учеб. пособие для вузов / Р.С. Мотульський. – Москва : Либерея, 2004. – 224 с.

Додаткова

4. Бібліотеки України загальнодержавного значення: історія і сучасність: зб. ст. / НБУВ та ін.; редкол. : О.С. Онищенко (голова) та ін. – Київ, 2007. – 253 с.

5. Воскобойнікова-Гузєва О.В. Стратегії розвитку бібліотечно-інформаційної сфери України: генезис, концепції, модернізація : монографія / О.В. Воскобойнікова-Гузєва ; наук. ред. Г.І. Ковальчук ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського. – Київ : Академперіодика, 2014. – 362 с.

6. Гранчак Т. Сучасні підходи до вивчення бібліотеки як соціального інституту / Т. Гранчак // Бібл. вісн. – 2012. – №5. – С. 20–26.

7. Гусєва Е.Н. Типология библиотек / Е.Н. Гусєва. – Москва, 2007. – 151 с.

8. Крейденко В.С. Библиотечные исследования: учеб.-метод. пособие / В.С. Крейденко. – Москва, 2007. – 352 с.

9. Мотульський Р.С. Библиотека как социальный институт / Р.С. Мотульський. – Минск, 2002. – 374 с.

10. Новальська Т. Український читач у бібліотекознавчих дослідженнях (кінець ХІХ – початок ХХІ ст.): монографія / Т. Новальська, КНУКіМ. – Київ, 2005. – 250 с.

11. Слободяник М.С. Наукова бібліотека: еволюція структури і функцій : монографія / М.С. Слободяник ; відп. ред. О.С. Онищенко. – Київ, 1995. – 268 с.

12. Справочник библиотекаря / науч. ред А.Н. Ванеев, В.А. Минкина. – Санкт-Петербург : Профессия, 2001. – 448 с.

13. Чачко А.С. Библиотековедение в человеческом измерении / А.С. Чачко ; Междунар. акад. информатизации при ООН. Отд-ние «Библиотековедение». – Киев ; Москва, 2000. – 167 с.

БІБЛІОГРАФОЗНАВСТВО

Базова

1. Библиографическая работа в библиотеке : организация и методика / О.П. Коршунов, Д.Я. Коготков, Э.К. Беспалова и др., под. ред. О.П. Коршунова. – М. : Кн. палата, 1990. – 255 с.

2. Коршунов О.П. Библиографоведение : учеб. для студ. / О.П. Коршунов, Н.К. Леликова, Т.Ф. Лиховид ; ред. О.П. Коршунов. – Санкт-Петербург : Профессия, 2014. – 287 с.

3. Кушнарченко Н.М. Наукова обробка документів : підручник / Н.М. Кушнарченко, В.К. Удалова. – К. : Знання, 2006. – 334 с.

4. Моргенштерн И.Г. Общее библиографоведение : учеб. пособие / И.Г. Моргенштерн ; Челяб. гос. акад. культуры и искусств ; науч. ред. проф. Г.В. Михеева. – Санкт-Петербург : Профессия, 2005. – 208 с.

5. Швецова-Водка Г.М. Бібліографічні ресурси України: загальна характеристика : навч. посіб. / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне : РДГУ, 2000. – 205 с.

6. Швецова-Водка Г.М. Вступ до бібліографознавства : навч. посіб. для студентів напряму 6.020102 “Книгозн., бібліотекознавство і бібліогр.” / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – 3-тє вид., випр. та допов. – Рівне, 2011. – 231 с.

Додаткова

7. Вовченко І.О. Іноземна бібліографія : навч. посіб. / І.О. Вовченко. – Харків, 1992. – 84 с.

8. Грузинова Л.Б. Иностранная библиография: учеб. пособие / Л.Б. Грузинова. – Москва : Мир книги, 1997. – 164 с.

9. Гуменюк М.П. Українські бібліографи ХІХ – початку ХХ століття. Нариси про життя та діяльність / М.П. Гуменюк. – Харків : Ред-вид. від. Книжк. Палати УРСР, 1969. – 181 с.

10. Добко Т.В. Бібліографічна довідка в системі довідково-бібліографічного обслуговування : практич. посіб. / Т.В. Добко, М.А. Чиж, О.М. Василенко ; НАН України, НБУВ ; наук. ред. В. М. Горовий. – К., 2004. – 90 с.

11. Корнейчик І.І. Історія української бібліографії: Дожовт. період : (нариси) / І.І. Корнейчик. – Харків : Ред.-вид. від. Кн. палати УРСР, 1971. – 374 с.

12. Королевич Н.Ф. Українські бібліографи ХХ ст. : навч. посіб. для ін-тів культури України / Н.Ф. Королевич. – Київ, 1998. – 328 с., іл.

13. Моргенштерн И.Г. Справочно-библиографическое обслуживание в библиотеках: науч.-практ. пособие. – М. : Либерей, 1999. – 79 с.

14. Нещерет М.Ю. Библиографический поиск. Эволюция и современность : [виды библиографического поиска, алгоритмы библиографического поиска, методы библиографического поиска, оценка результатов библиографического поиска] / М.Ю. Нещерет. – Санкт-Петербург : Профессия, 2010. – 253 с.

15. Омельчук В.Ю. Національна бібліографія України: тенденції розвитку, проблеми розробки / В.Ю. Омельчук // Бібл. вісн. – 1995. – №1. – С. 1–13.

16. Прокопенко Л.С. Стан національних бібліографій світу на межі тисячоліть (за матеріалами дослідження Бібліографічної секції ІФЛА) / Л.С. Прокопенко // Вісн. Книжк. палати. – 2003. – №9. – С. 16–21.

17. Соколов А.В. Библиография как гуманистическая инфраструктура информационного общества / А.В. Соколов, Т.Ф. Берестова // Библиография. – 2014. – №1. – С. 58-66 ; № 2. – С. 37-53 ; № 3. – С. 72-88.

18. Справочник библиографа / [О.А. Александрова, В.В. Барсукова, В.В. Брежнева и др. ; ред. : Г.Ф. Гордукалова, Г.В. Михеева]. – 4-е изд., испр. и доп. – Санкт-Петербург : Профессия, 2014. – 767 с.

19. Швецова-Водка Г.М. Теорія, історія, організація та методика бібліографії : вибр. пр. / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне : Дятлик М. С., 2011. – 495 с.

АНАЛІТИКО-СИНТЕТИЧНА ОБРОБКА ДОКУМЕНТІВ

Базова

1. Аналітико-синтетична переробка інформації : навч. посіб. / Г.В. Власова, В.І. Лутовинова, Л.І. Титова. – Київ : ДАККіМ, 2006. – 290 с.

2. Горбаченко Т.Г. Аналітико-синтетична переробка документної інформації : навч. посіб. для дистанц. навчання / Т. Г. Горбаченко ; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна». – 2-ге вид., перероб. і допов. – Київ : Ун-т «Україна», 2008. – 311 с.

3. Збанацька О. М. Аналітико-синтетична переробка інформації. Макроаналітичне згортання інформації : бібліогр. опис док., анотування док. : навч. посіб. / О.М. Збанацька ; Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтва. – Київ : НАКККіМ, 2014. – 268 с.

4. Кушнарченко Н. М. Наукова обробка документів : підручник / Н. М. Кушнарченко, В. К. Удалова. – 4-е вид., перероб. і допов. – Київ : Знання, 2006. – 334 с.

Додаткова

5. Библиографическое описание электронных ресурсов : метод. рекомендации / сост. : Бахтурина Т. А., Дудник И. С., Кулыгина Н. Ю. – Москва, 2001. – 43 с.

6. Бібліографічний опис документів. Бібліографічні посилання : метод. рек. / [авт.-уклад.] О.М. Збанацька. – Київ : [б. в.], 2012. – 197 с. : табл. – Бібліогр.: с. 189–192.

7. Бібліографічний опис електронних видань в АБІС «ІРБІС» : метод. поради / Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; [уклад. : Л. О. Мартовицька, О. А. Поліщук]. – Харків : [б. в.], 2013. – 38 с. : рис.
8. Бібліотечні каталоги як інформаційно-пошукові системи : навч. посіб. / авт.- уклад. В. В. Седих [та ін.] ; наук. ред. Н. М. Кушнарєнко ; Харк. держ. академія культури. – Харків : ХДАК, 2003. – 193 с.
9. Методичний посібник з бібліографічного опису (ДСТУ ГОСТ 7.1:2006) / Львів. нац. наук. б-ка України ім. В. Стефаника, Від. наук. бібліогр.; [авт.-уклад. Н. А. Рибчинська ; відп. ред. М. М. Романюк]. – Львів : ЛННБУ ім. В. Стефаника, 2010. – 66, [3] с. : табл.
10. Методичні рекомендації щодо підготовки та редагування бібліографічних посібників у виданнях / [уклад. : П. М. Сенько, О. М. Устіннікова] ; Держ. наук. установа «Кн. палата України ім. Івана Федорова». — Вид. 5-те, без змін. – Київ : Кн. палата України, 2013. – 67 с.
11. Оформлення вихідних відомостей у виданнях : метод. рек. / уклад. Г. М. Плиса. – Вид. 4-те, без змін. – Київ : Кн. палата України, 2013. – 59 с.

БІБЛІОТЕЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ І МАРКЕТИНГ

Базова

1. Давидова І. О. Інформаційний ринок: організація, маркетинг, управління : навч. посіб. / І. О. Давидова ; Харк. держ. акад. культури. – Харків : ХДАК, 2001. – 136 с.
2. Паршукова Г. Б. Маркетинговые основания в библиотечной деятельности : учеб. пособие / Г. Б. Паршукова. – Новосибирск : ГПНТБ СО РАН, 2005. – 151 с.
3. Сулова И. М. Библиотека в системе некоммуерческого маркетинга : учеб.-метод. пособие / И.М. Сулова. – М. : Профиздат, 2003. – 157 с. – (Современная библиотека ; вып. 30).
4. Сулова И. М. Менеджер библиотеки: требования к профессии и личности : учеб. пособие / И. М. Сулова ; Моск. гос. ун-т культуры и искусств. – 2-е изд., дораб. и доп. – М. : Профиздат : Изд-во МГУКИ, 2002. – 132 с. – (Современная библиотека).
5. Сулова И. М. Организационное развитие систем управления современной библиотекой : учеб. пособие / И. М. Сулова, Т. Е. Дубенок. – СПб. : Профессия, 2008. – 190 с.

Додаткова

6. Башун О. Вплив маркетингу і фандрейзингу на трансформацію бібліотек / О. Башун ; наук. ред. В. С. Білецький ; Донец. ОУНБ. – Донецьк : УКЦентр, 1999. – 204 с.
7. Колесникова М. Н. Менеджмент библиотечно-информационной деятельности / М. Н. Колесникова. – Москва : Либерейя-Бибинформ, 2009. – 255 с. – (Библиотекарь и время. XXI век ; вып. 101).
8. Ключев В. К. Маркетинговая ориентация библиотечно-информационной деятельности. (Маркетинг в системе управления библиотекой) : учеб. пособие для вузов и колледжей культуры и искусств /

В. К. Ключев, Е. М. Ястребова ; общ. ред. В. К. Ключев. – 2-е изд., дораб. и доп. – Москва : Профиздат : Изд-во МГУКИ, 2001. – 144 с.

9. Маркетинг у сфері культури та мистецтв / Ф. Кольбер [та ін.] ; пер. з другого англ. вид. С. Яринич ; наук. ред. І. Безгін. – Львів : Кальварія, 2004. – 235 с.

10. Пашин А. И. Управление библиотечным делом: системный подход : учеб.-метод. пособие / А. И. Пашин. – Москва : Либерей-Библинформ, 2008. – 168 с. – (Библиотекарь и время. XXI век ; вып. 95).

11. Хершген Х. Маркетинг: основы профессионального успеха : учеб. для вузов : пер. с нем. / Х. Хершген. – Москва : ИНФРА-М, 2000. – 334 с.

12. Хіміч Я. О. Інноваційні зміни в бібліотеці на основі проектного, кадрового менеджменту та інноваційної діяльності бібліотек : посіб. для бібліотекарів за програм. підвищ. кваліфікації / УБА ; Я. О. Хіміч. – Київ : Самміт-книга, 2012. – 88 с.

БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ

Базова

1. Бородина В. А. Библиотечное обслуживание : учеб.-метод. пособие / В. А. Бородина. – Москва : Либерей-Библинформ, 2006. – 165 с. : ил. – (Серия «Библиотекарь и время. XXI век» ; вып. 7).

2. Брежнева В. В. Информационное обслуживание: продукты и услуги, предоставляемые библиотеками и службами информации предприятий / В. В. Брежнева, В. А. Минкина ; СПбГУКИ. – Санкт-Петербург : Профессия, 2004. – 304 с. – (Библиотека).

3. Дворкина М. Я. Библиотечное обслуживание: новая реальность : лекции / М. Я. Дворкина. – Москва : Изд-во МГУКИ, 2000. – 48 с. – (Современная библиотека ; вып. 2).

4. Дворкина М. Я. Библиотечное обслуживание: теоретический аспект : монография / М. Я. Дворкина. – Москва : Изд-во МГИК, 1993. – 248 с.

5. Мелентьева Ю. П. Библиотечное обслуживание : учеб. для вузов / Ю. П. Мелентьева. – Москва : ФАИР, 2006. – 252 с.

Додаткова

6. Дворкина М. Я. Информационное обслуживание: социокультурный подход / М. Я. Дворкина ; МГУКИ. – Москва : Профиздат, 2001. – 111 с. – (Современная библиотека ; вып. 11).

7. Добко Т. В. Бібліографічна довідка в системі довідково-бібліографічного обслуговування : практ. посіб. / Добко Т. В., Чиж М. А., Василенко О. В. ; НАН України, Нац. б-ка ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2004. – 91 с.

8. Ісаєнко О. О. Інноваційні бібліотечні технології інформаційного обслуговування : [монографія] / О.О. Ісаєнко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : НБУ ім. В. І. Вернадського, 2011. – 157 с.

9. Кунанець Н. Е. Інформаційно-бібліотечне обслуговування користувачів з особливими потребами: історія та сучасність : монографія /

Н. Е. Кунанець ; Нац. ун-т «Львів. політехніка». – Львів : Гал. вид. спілка, 2013. – 439 с. : рис., табл.

10. Слободяник М. С. Наукова бібліотека: еволюція структури і функцій : монографія / М. С. Слободяник ; НАН України, ЦНБ ім. В. Вернадського. – Київ : Бібл. вісн., 1995. – 268 с.

11. Шевченко І. О. Нова бібліотечна послуга: використання інформаційних технологій та Інтернету в бібліотеці : посіб. для бібліотекарів за програмою підвищ. кваліфікації / І. О. Шевченко ; УБА, НАКККіМ, Центр безперерв. інформ.-бібл. освіти, Голов. тренінг. центр для бібліотекарів. – Київ : Самміт-книга, 2012. – 76 с.

Інформаційні ресурси

№ з/п	Адреса веб-сайту	Назва веб-сайту
1	http://mincult.kmu.gov.ua/mincult/uk/index	Міністерство культури України
2	http://www.ula.org.ua	Українська бібліотечна асоціація (УБА)
3	http://www.ukrbook.net	Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова»
4	http://www.irbis-nbuv.gov.ua	Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : електронні інформаційні ресурси НБУВ
5	http://www.nplu.org	Національна парламентська бібліотека України
6	http://www.nbuv.gov.ua/node/1087	Інформаційний ресурс «Наукова періодика України»
7	http://library.kubg.edu.ua	Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка
8	http://ask.fm/luklkievua	«Головний бібліограф@luklkievua» Сторінка головного бібліографа Публічної бібліотеки імені Лесі Українки
9	http://www.librportal.org.ua/	Бібліотечний інформаційно-освітній портал
10	http://profy.nplu.org/	«Бібліотекар України»
11	http://libinnovate.wordpress.com	Творчість та інновації в українських бібліотеках: інформаційно-просвітницький блог для бібліотекарів
12	http://korolenko.kharkov.com/metod/index.php?id=8&sub=2/	Бібліотечна періодика
13	http://profy.nplu.org/file/b-uk-1.doc ; http://profy.nplu.org/file/b-uk-2.doc	Українські бібліографи. Біографічні відомості. Професійна діяльність. Бібліографія
14	http://www.abdos.de/uploads/4/0/4/1/4041274/referat_sokov_2007.pdf	«Имена выдающихся библиотекосведов Европы»
15	http://www.ifla.org	IFLA (Міжнародна федерація бібліотечних асоціацій та установ ІФЛА)